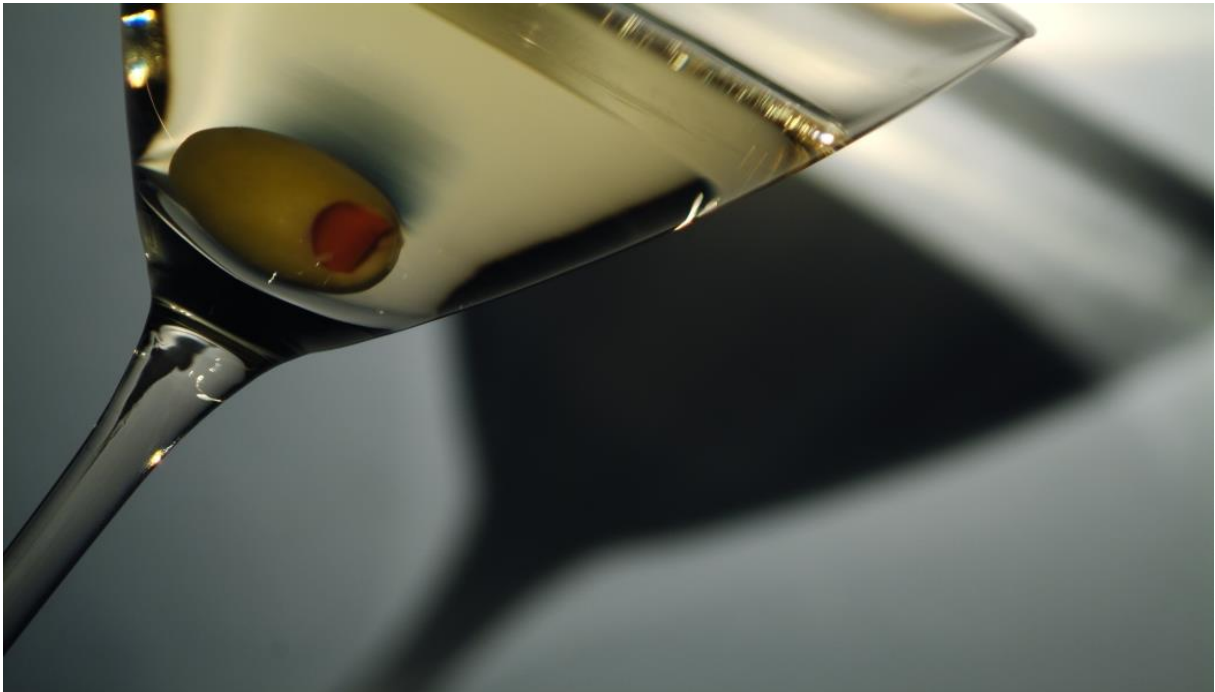

Vänersborgs kommun

Riktlinjer för alkoholserving

Antagna av socialnämnden 2020-05-28, § 49

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Alkohollagen – en skyddslag	3
Socialnämndens mål med riktlinjer	3
Kommunens informationsskyldighet	3
Ansökan och handläggning av serveringstillstånd	3
Ansökningsavgifter	4
Handläggningstider	4
Kunskapsprov	5
Remissyttranden	6
Ordning och nykterhet.....	7
Olägenheter p.g.a. serveringsställets belägenhet eller andra skäl	7
Villkor vid meddelande av serveringstillstånd.....	8
Kökskrav och matutbud	9
Serveringstider	9
Uteserveringar	10
Gemensamt serveringsutrymme	10
Tillfälligt tillstånd till allmänheten.....	11
Tillfälligt tillstånd till slutet sällskap.....	11
Diskriminering i samband med restaurangbesök	12
Tillsyn.....	12
Tillsynsavgifter.....	13
Ingripande och påföljder vid överträdelser	13
Överklagande	13
Riktlinjer för folkölsförsäljning	14
Tillsyn av folkölsförsäljning	14
Kontrollköp	15
Kontakt	15

Inledning

Lagstiftaren anser att det är av stor vikt att kommunerna har tydliga riktlinjer som redogör för vad som gäller enligt alkohollagen (2010:1622) och anslutande föreskrifter samt vilka hänsyn till lokala förhållanden som kommunen tar vid tillståndsprövningen.

Syftet med riktlinjerna för alkoholserving är att skapa förutsebarhet för om en planerad etablering kan ges tillstånd samt att verka för likabehandling inom kommunen av ansökningar om serveringstillstånd.

Alkohollagen – en skyddslag

Alkohollagen finns för att begränsa alkoholens skadeverkningar. En utgångspunkt för kommunen är därför att skyddet för människors hälsa går före företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn.

Socialnämndens mål med riktlinjer

- Att se till att den som söker serveringstillstånd får ett professionellt och tydligt bemötande
- Att bidra till att endast seriösa företagare beviljas serveringstillstånd
- Att tydliggöra sambandet mellan matserving och alkoholserving
- Att verka för fler alkoholfria ungdomsmiljöer och ungdomsarrangemang
- Att minska överkonsumtionen av alkohol. Särskilt fokus ska ligga på ungdomar och unga vuxna
- Att bidra till en förbättrad folkhälsa

Kommunens informationsskyldighet

Kommunen är skyldig att informera om vad som gäller enligt alkohollagen (AL) och anslutande föreskrifter. Informationen finns tillgänglig hos alkoholhandläggaren och på kommunens hemsida.

Vänersborgs kommun genomför tillsammans med Trollhättans stad och Lilla Edets kommun regelbundet utbildning i metoden Ansvarsfull alkoholserving. Utbildningen riktar sig till krögare, serveringspersonal samt ordningsvakter.

I övrigt har alkoholhandläggaren i uppgift att vägleda och ge stöd vid frågor om serveringstillstånd. Detta kan ske såväl i grupp som enskilt.

Ansökan och handläggning av serveringstillstånd

En ansökan om serveringstillstånd bedöms utifrån alkohollagens (AL) krav. Av 8 kap. 12 § AL framgår att serveringstillstånd får meddelas endast den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden är lämplig att utöva verksamheten.

Av 8 kap. 15 § AL framgår att serveringsstället ska ha ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahålla lagad eller på annat sätt tillredd mat.

Av 8 kap. 17 § AL framgår att serveringstillstånd får vägras även om de grundläggande kraven om lämplighet och lokal är uppfyllda om serveringen kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

Det finns alltså ingen generell ”rätt” att få serveringstillstånd. Kommunen ska bedöma risken för eventuella olägenheter. Polismyndighetens yttrande om ordningsläget och miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning om risken för störningar för närboende ska tillmätas stor vikt vid tillståndsprövningen.

Ett serveringstillstånd kan gälla servering till allmänheten eller till slutet sällskap, tillståndet kan gälla tills vidare eller för en viss tidsperiod. Det finns också serveringstillstånd för cateringverksamhet för slutna sällskap eller för provsmakning.

Ansökningsavgifter

Ansökan om serveringstillstånd medför en ansökningsavgift. Det är olika avgifter för olika typer av serveringstillstånd. Aktuella ansökningsavgifter finns på kommunens hemsida, www.vanersborg.se

Handläggningstider

Enligt 5 § alkoholförordningen (2010:1636) ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en **fullständig** ansökan har inkommit till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Sökanden ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

För att beslut ska kunna fattas i ett ärende krävs att sökanden lämnar in de handlingar som begärs av kommunen. Om handlingar saknas och ansökan därmed inte är fullständig kan handläggningstiden förlängas. I ett ansökningsärende är det den sökande som måste visa att alkohollagens högt ställda krav på lämplighet är uppfyllda, både vad gäller bolaget och de personer som bedriver verksamheten. Det är därför viktigt att sökanden tar del av de anvisningar som följer med vald ansökan och inkommer med de handlingar som krävs för att underlaget ska bli komplett.

Nedanstående handläggningstider är ungefärliga och förutsätter att ansökan är komplett samt att godkänt kunskapsprov i alkohollagen har avlagts.

Typ av ansökan	Handläggningstid
Nyansökan, stadigvarande tillstånd till allmänheten samt stadigvarande tillstånd för catering till slutet sällskap	3 månader
Tillfälligt tillstånd till allmänheten	1 månad
Tillfälligt tillstånd till slutet sällskap	14 dagar

Kunskapsprov

Enligt 8 kap. 12 § AL ska den som ansöker om serveringstillstånd avlägga ett prov som visar att sökanden har de kunskaper om alkohollagen och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett författningensligt sätt utöva serveringsverksamheten.

Kunskapsprov för serveringstillstånd, med undantag för pausservering, omfattar fyra områden; alkoholpolitik, servering, tillsyn samt mat och utrustning.

Prov som avser ansökan om tillstånd för stadigvarande servering till allmänheten och för stadigvarande cateringverksamhet till slutna sällskap ska bestå av 60 frågor.

Prov som avser ansökan om tillstånd för tillfällig servering till allmänheten och för stadigvarande servering till slutna sällskap ska bestå av 44 frågor.

Prov som avser ansökan om tillstånd för tillfällig servering till slutna sällskap ska bestå av 28 frågor.

Kunskapsprov för pausservering och för provsmakning av alkoholdrycker omfattar tre områden; alkoholpolitik, servering och tillsyn. Provet består av 28 frågor.

För godkänt resultat krävs att sökanden uppnår minst 75 procent rätta svar inom varje område som ingår i provet.

Kommunen ska vid sin prövning av sökandes kunskaper i alkohollagen använda prov framtagna av Statens folkhälsoinstitut.

Sökanden ska ges möjlighet till två omprov.

Ett kunskapsprov får avläggas muntligen om sökanden inte behärskar något av de språk som proven tillhandahålls på, kan styrka påtagliga läs- eller skrivsvårigheter eller om det i övrigt finns särskilda skäl.

Tolk som anlitas ska vara auktoriserad.

(FoHMFS 2014:7)

Kunskapsprovet är webbaserat och genomförs hos alkoholhandläggaren i kommunen. Du bokar tid hos alkoholhandläggaren för att genomföra provet.

Aktuell avgift för att avlägga kunskapsprov finns på kommunens hemsida.

Remissyttranden

Enligt 8 kap. 11 § AL (2010:1622) får en ansökan om stadigvarande serveringstillstånd inte bifallas utan att polismyndighetens yttrande har inhämtats. Detsamma gäller, om det inte rör sig om arrangemang av endast obetydlig omfattning, tillfälligt serveringstillstånd för servering till allmänheten.

Enligt 8 kap. 16 § AL ska de lokaler som används för servering till allmänheten eller för servering till slutna sällskap av den som har stadigvarande serveringstillstånd vara lämpliga från brandsäkerhetssynpunkt.

Kommunen inhämtar yttranden från polismyndigheten, räddningstjänsten, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt skatteverket. Polismyndigheten och räddningstjänsten är obligatoriska remissinstanser vid ansökan om serveringstillstånd till allmänheten samt vid stadigvarande tillstånd till slutet sällskap. Deras yttranden tillmäts därför stor betydelse vid kommunens bedömning av förutsättningarna för serveringstillstånd.

Polismyndigheten

Polismyndigheten yttrar sig i fråga om:

- Vandel
- Sökt serveringstid
- Ordningsstörningar vid serveringsstället
- Krav på förordnade ordningsvakter

Räddningstjänsten

Bedömningen av brandsäkerheten görs av räddningstjänsten. Serveringslokalerna ska vara lämpliga ur brandsäkerhetssynpunkt. Yttrande från räddningstjänsten begärs vid samtliga ansökningar om stadigvarande serveringstillstånd. Yttrande inhämtas även vid ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten.

Antalet sittplatser i lokalen samt det totala personantalet ska framgå av tillståndsbeviset. Räddningstjänsten tillfrågas därför om högsta personantal som får vistas i serveringslokalen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrar sig om eventuella hinder för den sökta verksamheten, risk för olägenheter i samband med denna och den sökta serveringstiden. Vidare lämnar miljö- och hälsoskyddsnämnden information om för vilken livsmedelshantering verksamheten har registrerats.

Skatteverket

Skatteverket yttrar sig i fråga om:

- Restföringar
- Betalningsuppsmaningar
- Beslut om kontrollavgifter
- Inkomst av tjänst, huruvida företrädare för bolaget har deklarerat eller inte samt förekomst av F-skattsedel

Ordning och nykterhet

I kapitel 3 och 8 i alkohollagen finns bestämmelser om försäljning och servering av alkoholdrycker. Av dessa bestämmelser kan man bland annat läsa att

- Försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras
- Den som tar befattning med försäljning av alkoholdrycker ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället
- Alkoholdrycker får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som har fyllt 18 år
- Servering av alkoholdrycker får ske till den som har fyllt 18 år
- Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges ovan
- Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel
- Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandhållas någon
- Vid servering av alkoholdrycker ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks

Servering av alkoholdrycker ska vara ansvarsfull och präglas av måttfullhet.

Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl

Enligt 8 kap. 17 § AL får serveringstillstånd vägras om alkoholserving på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, även om övriga krav som uppställs i alkohollagen är uppfyllda.

Det ska för en kommun vara möjligt att förhindra restaurangetableringar med servering av alkoholdrycker i särskilt känsliga områden, såsom i närheten av skolor, fritidsgårdar eller där många ungdomar annars brukar samlas samt i bostadsområden.

Eftersom alkohollagen finns för att begränsa alkoholens skadeverkningar och lagen i första hand är en social skyddslagstiftning, innebär detta att alkoholpolitiska hänsyn ska ha företräde framför företagsekonomiska eller näringspolitiska.

Vid varje ansökan om ett nytt tillstånd eller vid väsentlig förändring av en befintlig verksamhet, ska kommunen beakta risken för att det kan uppstå olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa. Som olägenhet klassas till exempel:

- De fall då **polismyndigheten avstyrker** ansökan med hänvisning till ordningsproblem på serveringsstället eller i dess närmaste omgivning
- De fall då **miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker** ansökan med hänvisning till att närboende utsätts eller riskerar att utsättas för bullerstörningar från serveringsstället
- De fall då serveringsstället är beläget i **direkt närhet till verksamhet som bedriver ungdomsaktiviteter**, exempelvis skolor, fritidsgårdar, idrottsanläggningar eller andra ställen som utgör samlingsplatser för ungdomar

Ingen alkoholserving ska tillåtas vid evenemang riktade mot barn eller ungdomar.

När det gäller idrott och alkoholserving är en allmän princip återhållsamhet. Alkoholserving eller folkölsförsäljning på läktarplats på idrottsanläggningar tillåts inte. En riskbedömning ska göras vid varje tillfälle.

Villkor vid meddelande av serveringstillstånd

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer kan en kommun när den meddelar tillstånd också meddela olika slags villkor. Syftet är att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar. Villkor kan endast meddelas vid beslut om tillstånd. Dit räknas också beslut om utökning av ett gällande tillstånd, till exempel förlängd serveringstid, och utökning av serveringslokal eller annat serveringsutrymme. Villkoren får inte vara generella utan behovet ska bedömas i varje enskilt fall.

Villkor till serveringstillstånd kan avse:

- Förordnande av ordningsvakter efter vissa klockslag eller vid olika typer av evenemang
- Olika serveringstider beroende av typ av evenemang
- Begränsning av servering genom att endast tillåta bordsservering
- Utbildning för personal i Ansvarsfull alkoholserving vid restaurang med nöjesverksamhet eller vid sen serveringstid

Kökskrav och matutbud

Enligt 8 kap. 15 § AL får stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten endast medges om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter. Serveringsstället ska vara utrustat med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matservering. Om det finns en drinkbar får den ta i anspråk endast en mindre del av serveringsställets totala yta och vara belägen i nära anslutning till matsalen. Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten får meddelas om serveringsstället tillhandahåller tillredd mat. Detsamma gäller för servering till slutet sällskap.

Matservering är ett grundläggande krav för att erhålla och behålla ett serveringstillstånd och det är viktigt att det serveras sådan mat som gästerna förväntas kunna beställa.

Att maten ska vara lagad eller tillredd innebär att råvaror på något sätt ska ha förädlats. Enbart sallader eller smörgåsar är inte tillredd mat i lagens mening och tillgodoser heller inte kravet på ett varierat utbud av maträtter.

Tillståndshavaren ska kunna tillhandahålla ett varierat utbud av maträtter. Såväl förrätter och huvudrätter som efterrätter ska kunna erbjudas. Ett minimikrav gällande matutbudet är två förrätter, fem huvudrätter samt två desserter.

Efter klockan 23.00 ställs inte lika höga krav på ett varierat matutbud. Gästerna ska dock kunna erbjudas flera olika rätter av enklare slag, t.ex. kalla maträtter eller maträtter som värms i mikrovågsugn. Enbart chips eller nötter är inte tillräckligt.

Serveringstider

Enligt 8 kap. 19 § AL är det kommunen som beslutar under vilka tider alkoholdrycker får serveras. Vid bestämmande av tid för servering, ska särskilt beaktas om serveringstiden kan medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller om den kan innebära särskild risk för människors hälsa. Den så kallade normalserveringstiden är klockan 11.00-01.00. Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Bestämmelsen om serveringstider är en viktig del av den svenska alkoholpolitiken och sociala hänsyn ska därför gå före affärsmässiga eller konkurrensmässiga hänsyn.

Remissinstansernas yttranden och inställning ska alltid tillmätas stor betydelse vid bestämmande om serveringstider. Detta gäller särskilt yttranden från polismyndigheten och kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Serveringstid efter klockan 01.00 beviljas i undantagsfall och endast under förutsättning att varken polismyndigheten eller miljö- och hälsoskyddsnämnden har något att erinra.

Uteserveringar

Enligt 8 kap. 14 § AL ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme. Det kan till exempel vara en uteservering som finns i anslutning till serveringsstället. Kommunen kan vid tillståndsgivningen besluta om kortare serveringstid på en uteservering än inomhus. Vid ett beslut om serveringstillstånd kan kommunen även villkora tiderna för när uteserveringen ska vara utrymd. Anledningen är att verksamheten inte får störa omgivningen, till exempel boende i närheten av restaurangen.

På en uteservering gäller samma regler som för bedrivande av alkoholservice i övrigt. Om det finns risk för störningar, kan serveringstiden på uteserveringen begränsas.

Uteserveringen ska avgränsas på ett betryggande sätt och vara överblickbar för att serveringspersonalen ska kunna kontrollera vilka gäster som får tillgång till alkoholdrycker samt kunna upptäcka om olägenheter uppstår.

Uteserveringen ska även uppfylla övriga krav, till exempel godkännande av markägaren, tillstånd från polismyndigheten att använda offentlig plats samt eventuellt bygglov där så krävs. Tänk på att det kan vara bra att i ett tidigt skede kontakta teknik- och trafikenheten på kommunen för att kontrollera vad som gäller angående uteservering och utformningen av denna.

Det är inte tillåtet att röka på uteserveringen.

Gemensamt serveringsutrymme

Enligt 8 kap. 14 § AL kan ett särskilt tillstånd meddelas för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Om så har skett ska varje tillståndshavare svara för ordning och nykterhet inom serveringsutrymmet samt för att vad som i övrigt gäller enligt alkohollagen iakttas under den tid han eller hon bedriver servering där.

Behov av gemensamt serveringsutrymme kan gälla bland annat vid festivaler där flera tillståndshavare ska kunna ha möjlighet att nyttja en gemensam öppen yta inom ett avgränsat område. En förutsättning för att erhålla tillstånd för gemensamt serveringsutrymme är att varje sökande har ett eget serveringstillstånd för sin verksamhet.

Handläggningstiden för ansökan om särskilt tillstånd för gemensamt serveringsutrymme är samma som för tillfälligt tillstånd till allmänheten; cirka en månad.

Tillfälligt tillstånd till allmänheten och slutet sällskap

Enligt 8 kap. 2 § AL kan ett serveringstillstånd meddelas för servering till allmänheten eller slutet sällskap. Tillståndet kan vara stadigvarande eller avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle.

Tillfälligt serveringstillstånd förutsätter att det inte är fråga om regelbundet återkommande verksamhet.

Tillfälligt tillstånd till allmänheten

Alkoholserveringen ska vara en del i ett större evenemang. Vid prövningen görs en samlad bedömning av evenemangets inriktning, publikens ålderssammansättning med mera.

Tillredd mat ska kunna tillhandahållas och miljö- och hälsoskyddsnämndens krav på livsmedelshantering ska vara uppfyllda. Minst tre rätter ska kunna serveras.

Serveringen ska bedrivas på en tydligt avgränsad yta där bordsplatser ska finnas. Betyggande tillsyn över serveringen måste kunna garanteras. Sökanden ska ha beviljats rätt att disponera markytan eller lokalen.

Återkommande tillfälliga tillstånd (exempelvis under varje sommar) som inte endast avser några dagar, kräver stadigvarande serveringstillstånd.

Handläggningstiden för tillfälligt tillstånd till allmänheten är ca en månad under förutsättning av godkänt kunskapsprov har avlagts.

Tillfälligt tillstånd till slutet sällskap

Ett slutet sällskap är en begränsad krets av personer med någon form av gemensamt intresse och där personerna som ska delta är kända i förväg. När det gäller servering till slutet sällskap får det inte vara en tillställning som betraktas som offentlig enligt ordningslagen.

Följande punkter beaktas vid bedömningen om ett sällskap ska anses vara slutet eller inte:

- Hur medlemskap förvärvas
- Om det finns något innehållsmässigt samband mellan medlemmarna i sällskapet
- Omfattningen av det slutna sällskapet
- Utformningen av eventuell annonsering

En ideell förening eller stiftelse som söker tillstånd ska ha en tillfredsställande organisation, namn och stadgar och en verksamhet som kan bedömas som bestående. Protokoll som visar styrelsens sammansättning och vem som tecknar föreningen ska redovisas.

Någon form av tillredd mat ska erbjudas. Vilken mat som kommer att serveras ska anges på ansökan. Priser för alkoholdrycker får inte understiga inköpspriset och ett skäligt pålägg ska läggas till inköpspriset.

Tillfälligt tillstånd till slutet sällskap kan beviljas för högst 12 tillfällen per år.

Handläggningstiden för tillfälligt tillstånd för slutet sällskap är ca två veckor under förutsättning att godkänt kunskapsprov har avlagts.

Diskriminering i samband med restaurangbesök

Om en tillståndshavare eller dennes anställda i restaurangverksamheten döms för olaga diskriminering kan detta leda till att serveringstillståndet ifrågasätts. Det är ett brott i anknytning till restaurangrörelsen och måste bedömas som allvarligt.

Tillsyn

Folkhälsomyndigheten utövar central tillsyn över efterlevnaden av alkohollagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet och hjälper kommunerna med råd för deras verksamheter. Den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av alkohollagen utövas av kommunen samt polismyndigheten.

Med **förebyggande tillsyn** menas förebyggande arbete i form av information till tillståndshavare/sökande och medverkande i utbildningar. Syftet med den förebyggande tillsynen är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som alkohollagen ställer så att brister i verksamheten inte uppstår.

Med **inre tillsyn** avses kontroll av uppgifter från olika myndigheter, t.ex. skatteverket och polismyndigheten. Den inre tillsynen är administrativ och sker med stöd av remisser och underrättelser mellan myndigheterna. Kommunen arbetar med att granska om tillståndshavare och personer med betydande inflytande i verksamheten fortfarande uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet.

Med **yttre tillsyn** menas den tillsyn som kontinuerligt utförs av kommunens tjänstepersoner. Tillsynen sker ibland tillsammans med representanter från exempelvis polismyndigheten, skatteverket, tullverket, räddningstjänsten och länsstyrelsen. Vid tillsynsbesöket kontrolleras att servering sker i enlighet med det utfärdade tillståndet och att det inte bryter mot gällande lag. Vidare kontrolleras ordningsläget i och utanför restaurangen, graden av berusning hos gästerna, att servering inte sker till underårig, matutbud, marknadsföring samt att serveringsansvarig personal finns på plats. Även tillgång till lättdrycker, utlämnande av kvitto, förtäring- och förvaringsförbud på serveringsstället kontrolleras.

För tillsynen ska finnas en fastställd tillsynsplan. Denna tillsynsplan ska ges in till länsstyrelsen.

Tillsynsavgifter

Tillsynsavgiften består av en fast och en rörlig del. Den rörliga delen är baserad på föregående års försäljning av alkoholdrycker. Aktuella tillsynsavgifter finns på kommunens hemsida.

Ingripande och påföljder vid överträdelser

Enligt 9 kap. 17 § AL får en kommun meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte

1. uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande, eller
2. följer de bestämmelser som gäller för servering enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Enligt 9 kap. 18 § AL ska en kommun återkalla serveringstillstånd om

1. tillståndet inte längre utnyttjas
2. det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren har ingripit, eller
3. tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

Erinran och varning ska vara ett förstahandsalternativ vid överträdelser av alkohollagen. Vid grövre överträdelser kan serveringstillståndet dock återkallas utan föregående erinran eller varning. Detta kan till exempel gälla vid grov ekonomisk misskötsamhet, att tillståndshavaren har gjort sig skyldig till brott som gör honom eller henne olämplig eller vid upprepade servering av alkohol till underårig.

Exempel på brottslig verksamhet på serveringsstället som kan föranleda återkallelse av serveringstillståndet är narkotikabrott, häleri, koppleri, olaga diskriminering eller olovlig spelverksamhet.

Överklagande

Beslut som gäller serveringstillstånd kan överklagas till förvaltningsdomstol. Överklagandet ska skickas eller lämnas in till kommunen och vara kommunen tillhanda senast tre veckor efter det att sökanden har tagit del av beslutet.

Riktlinjer för folkölsförsäljning

Folköl är en alkoholdryck som har en alkoholhalt överstigande 2,25 volymprocent men inte 3,5 volymprocent. En burk folköl 3,5 volymprocent innehåller lika mycket alkohol som 4 cl 40-procentig spritdryck.

Den som avser att bedriva försäljning eller servering av folköl ska anmäla verksamheten till kommunen. Försäljning eller servering får inte påbörjas innan anmälan har gjorts. Anmälningsplikten gäller inte den som har serveringstillstånd.

För att få sälja folköl, krävs det att försäljningsstället är registrerat som stadigvarande livsmedelsanläggning hos kommunens miljöförvaltning. Butiken ska ha ett brett och varierat sortiment av matvaror. Detta kan vara konserver, mejeriprodukter, charkprodukter, smörgåsar, frysta varor, bröd och grönsaker. Det räcker inte att butiken har någon eller några av dessa varor. Vidare måste butiken ha ett flertal av varje varutyp till försäljning. Glass, godis, chips, kaffe och te anses ej vara matvaror.

Vid servering av folköl är det en förutsättning att det serveras mat. Lokalen måste därför vara avsedd för att man ska kunna äta mat och dricka öl på stället. Minimikravet vid servering av folköl är uppfyllt om det serveras varma smörgåsar, varmkorv, hamburgare eller skaldjur.

Den som säljer folköl ska ha ett egenkontrollprogram för försäljningen. Han eller hon ska också svara för att personalen har erforderliga kunskaper om vad som gäller för försäljningen.

Den som medvetet eller av misstag säljer eller lämnar ut folköl till underårig eller till märkbart påverkad person kan dömas för olovlig dryckeshantering. Detta kan leda till böter eller fängelse i högst sex månader.

Kommunen kan förbjuda fortsatt försäljning av folköl om verksamheten föranleder olägenheter i fråga om ordning och nykterhet, eller om bestämmelserna i alkohollagen inte följs. Ett sådant förbud gäller i sex månader. Vid upprepad eller allvarlig försummelse får förbudet utökas till 12 månader. Om förbud anses vara en alltför ingripande åtgärd, kan kommunen istället meddela en varning.

Tillsyn folkölsförsäljning

Varje försäljningsställe ska besökas minst en gång per år. Vid tillsynen kontrolleras matutbud samt att butikerna har egenkontrollprogram. Tillsynsavgiften är en fast avgift som tas ut årligen. Aktuell tillsynsavgift finns på kommunens hemsida.

Kontrollköp

I tillsyn gällande folkölsförsäljning kan även så kallade kontrollköp ingå. Kontrollköp innebär att en person över 18 år med ungdomligt utseende testar om det går att få köpa folköl utan att visa legitimation. Kommunen ska snarast efter kontrollköpet underrätta näringsidkaren om att ett kontrollköp har skett samt om resultatet av kontrollköpet. Resultatet av kontrollköpet ska användas som ett redskap för dialog mellan näringsidkaren och kommunen.

Kontakt

Ytterligare information angående serveringstillstånd, folkölsförsäljning och avgifter hittar du på kommunens hemsida: www.vanersborg.se

Du kan också kontakta alkoholhandläggaren i kommunen på telefon 0521-72 10 00 (vxl).